

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. šte. 220. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Izviri naše ustavne mizérnje.

X. Poznavatelji kupčijstva in obrta poznava jo grozovitost tega, kar se imenuje „kriza“, po naše „prelom“. Iz krize v krizo, v tem je kratko izražena notranja avstrijska politika. V kratkem bode leto dni, kar je federativna politika čez noč se porodila v podobi Hohenwart-Jirečkovega ministerstva; nij še leto temu dokončano, sedi že Auerspergov centralizem na prestolu. Centralizem-federalizem, to gre, od kar imamo „ustavo“, gori in doli kokor škatlje na motovilu. Avstrijskim narodom se godi kakor Sisifu, ki je marmeljnov kamen na vrh gore kotal; vsa njih prizadevanja, notranji mir doseči, notranje razmere vravnati, do mirnega, blagonosnega delovanja priti, so voda v rešeto. Nekov demon nam podstavi nogo, ko smo ravno namenjeni, slednjo stopinjo k cilju storiti.

Kaj je temu vendar krivo? Ali so naša čutila res tako popačena, da nismo za srečo društveno in državljansko več sposobni? Ali še ne spoznavamo pravega namena tej državi? Ali smo res tako sovražni proti državi in njeni celoti, da ne bi hoteli njenega pomirjenja in uredjenja?

Po našem mnenju je zraven navedenih vzrokov glavni pogrešek v tem ležeč, da avstrijski narodi niso tako srečni, takovo državno zastopstvo imeti, po katerem bi glas večine postal za politiko merodaven. Odločne, stalne, na resnično podlago upirajoče se večine nij, in odtod pomenjkanje odločne, stalne, merodavne politike.

Da take večine nij, temu je — blagega spomina! — Šmerlingov „liberalizem“ kriv, iz katerega je sedanji volitveni red spočet. O njem je mnogokrat že tožba bila, a natožiti se dotle ne more, dokler tega reda ne bode konec. Početniki „ustavnih kart“ so starim bogovom enaki, ki nosijo v svojih rokah srečo in nesrečo. Koliko bi mogel tak početnik ustave za državo storiti, ako bi imel Solonovo modrost ali pa Servijevo pra-

vičnost? Prazno leži pred njim torišče, na katero ima ustavni dom postaviti; njegova znanost in poštenost mogla bi narodom prostorno, prijetno, ljubko domovje odmeriti, v katerem bi mogli srečno, brez tesnobe svoje dni prebivati. Kar on postavi, to ostane čez čase; na prvotnej podlagi ima se popraviti ta ali ona mala pomanjkljivost; ako je srečno osnovan ta dom, ne bode treba novega, drugega. Nasproti pa kakova bodočnost v krivo načrtanem, krivo postavljenem poslopji! Vse tesno, vse nadležno, vse zoprno! Prebivalci si želé predeljanja ali pa novega domovja! Dostikrat se zgodi, da poslopje nij za nobeno rabo, in da celó prazno postane.

V jako ugodnem položnji sta bila Goluhovski in Šmerling, ko sta postavljala sedanji ustav; ali kako sta ga skrpala! Podlaga volitvenemu redu ni bila ne stanovska, ne denarska, ne narodna. Stanovski rdeči frak, kateri se je l. 1848 pred črno vojsko moral skriti, prišel je zopet v podobi „velikega posestva“ v čast. In kakovi so ti izvoljenci izmed velikega posestva? Kar zavržejo kmetje in „purgarji“, to zleze v veliko posestvo. V nekterih deželah — n. pr. kranjskej — ne mogli bi ti „veliki posestniki“ ni deset sposobnih kandidatov izmed sebe v zbor poslati. In na kaj se upira predprava teh velikih posestnikov? Na „deželsko knjigo“, a na čisto nič drugega. Na dalje sta Gol. in Šmerl. kupčijskim in obrtnijskim kamoram svoje zastopnike dala, tako da kupci in obrtniki po dvakrat v deželske zbore volijo. Čemu ta potrata? Kupčija in obrtnost gotovo ne bi na enkrat zastala, ako bi svojih posebnih zastopnikov ne imela! Ali trebalo je drugje propadle kandidate — prim. Waserja, Wretschkota — skoz okno v zbor poriniti, ker skoz vrata nista mogla. Gotovo tem komoram nij zastopnikov treba, dokler imajo mesta, sedeži kupčije in obrta, svoje posebno, in tako izdatno, zastopstvo. In kako je Šmerl. volilne okraje omejil in prikrojil! Kakove nerazmere gledé na število kmečkih in mestnih poslancev! — Dovolj! sad tega volitvenega reda

nam kaže do očividnosti, da po tem poti nekaj popolnem drugega pride v državni zastop, nego prave večine narodov, da je po sedanjem redu državni zbor le zbirališče nekterih privilegiranih koterij, a nikakor ne dežel in mest, nikakor ne narodov. Ako še pristavimo temu bitnost gosposke zbornice, ktera se ad libitum ministerstev, po „perskem šubu“ napolnjuje, — zbornice, ki nikogar ne zastopa, nego privatne osebe, tedaj smo prisiljeni soditi, da do zdaj v Avstriji pravi glas države ni mogel zveljati, da prave večine parlamentarske še nij bilo, da tedaj tudi nič stalnega, nič merodavnega v našo politiko ni moglo in ne more. Javni glas narodov je potvorjen, je zadušen; odtod naša réva, odtod ves naš parlamentarizem jalovo besedovanje brez plodonosnega nasledka, brez ukrepljenja bolne trudne Avstrije. —

Dopisi.

Iz Ljubljane, 15. januarja. [Izv. dop.]

Kume Pust je nastopil svoje, letos žalibože, ali pa hvala bogu kratko kraljevanje in veselice raznih društev so se pričele. V čitalnici je bil preteklo nedeljo t. j. 14. t. m. prvi ples, kateri se pa ni odlikoval z obilnim številom plesalek in plesalcev. Da ni bilo več plesalk, nego za kacic 20 parov, temu je kriv star ljubljansk predsodek, ka ni posebno „nobel“ udeležiti se prvega plesa; da se je pa mnogo nemški govorilo, temu je pa premnogo uzrokov, da jih niti naštevati nočem, marveč hočem omeniti neko drugo stvar.

Valovi, ktere so nagnale zadnje volitve, še malo plivkajo na obala javnega življenja in se kažejo ali v tem, da se nekterniki, ki niso volili, po krčmah srdé na dopisnika, kateri je njih imena ovadil in ga časte z raznimi imeni, ali pa da drugi pusté čutiti svojo sveto jezo možem, kateri so neustrašeno glasovali za naša kandidata. Tako n. pr. je znani gosp. Lukman gosp. Klemens-u štacuno v hiši odpovedal z izgovorom, da on tega ne trpi, da bi on (Klemens) v veži zaboje odpiral

Listek.

Vinogradnica.

(Izvirna povest.)

I.

Nova maša v Šent-Petru.

(Dalje.)

Božja služba je pri kraji in v dolgem slovesnem sprevodu gredo vsi povabljeni iz cerkve med špalirjem na Bohačev dom, iz cerkvenega stolpa se sliši trijančenje in strel poka po dolinici. Pridejo pod slovesno okinčani kozolec in za ceremonijarja izbrani bogoslovec razposadi goste. Zada k mizi je posadil novomešnika, njegovega očeta — mati je že mrtva — duhovnike in nektare odlične goste, med njimi župana in gospoda Zagradnika z rodovino. Za oni dolgi dve mizi na vsaki strani kozolca pa so se morali nsesti na eno stran kmečki gostje, na drugo pa študentje, in najbližje častne mize pevci; pri vходу pod kozolec so dobili godci svoj prostor. Po nekterih jedilih, ustane domači fajmošter in napije na zdravje in čast novomešnika in njegovega očeta, pevci zapoje zdravico, poslavljeni novomešnik odgovori z napitnico

in pozdravom na vse goste, potem je bil čas za popoldanjšujo božjo službo, ktero je šel novomešnik z dvema bogoslovcema opravljati; in ko nazaj pride, prosili so ga za dovoljenje, da bi se smeli na prostoru pred kozolcem razveseljati. On dovoli vesel, godci zaigrajo in kmalu je bil ves prostor pred kozolcem s sukajočimi se pari napolnjen. Govednik je plesal z Zagradnikovo Zefo, Hribovec z njeno sestro Terezo in vsak bogoslovec in študent in kmečki gost, ki je znal plesati, se je začel s kako plesalko vrteti. Vojteh Vrabčič gleda Ido, s kom bode šla plesat, rad bi bil sam jo prosil, pa ni znal Terpsihorine umetnosti. Zadnjič izve, da tudi Ida ne pleše in toraj gre k njej, ji ponudi roko in jo pelja ven k plesišču, kjer sta začela pogovor, kakoršen je navaden, kadar se dva prvokrat snideta.

Naši kmetje se pri plesu na vso moč ženejo in toraj tudi najmočnejši ne more z eno plesalko dolgo zdržati. Drugače sta delala Govednik, Hribovec in drugi bogoslovci in študentje. Govednik je počasi po taktu se sukal, včasih tudi samo stopal, zraven pa vedno govoril s plesalko. Kmalu naslone ona svojo glavo na ramo svojega plesalca, on jo bolj k sebi pritisne, srce je bilo na sre-

in ko sta priplesala nekoliko dalje od gledalcev stoječih pri vходу pod kozolec, storil je Govednik nektrekrati po besedah Borisa Mirana:

„Glej tako okoli pasa
Mi pokladamo roko,
In na usta mi dekletom
Usta stiskamo — tako!“

Hribovec je tudi sladko govoril svoji plesalki Terezi, vendar ga je ona v dostojnih mejah držala in ni se mu tako udala, ko njena sestra Govedniku. Drugi pari, katerih en del je kak bogoslovec ali študent, so tudi vedno govorili bolj ali manj prijazno, kakor so dotični bili eden drugemu po godu; samo da so drugi plesalci razen Govednika in Hribovca, plesalke menjavali, ona dva pa sta plesala s svojima tako dolgo, da so godci nehali. Potem pa je peljal vsak svojo plesalko galantno na prejšnji sedež, ji delal hlad s pahljavcem in jo dalje s svojimi govori kratkočasil. Vojteh Vrabčič pelja tudi Ido na njen sedež, drugi se usedejo k tem in Ida nadaljuje svojo pripoved o razmerah v svoji rodovini, ktere je zunaj že pričela Vrabčiču razlagati v odgovor na njegovo kratko razjasnjenje o sebi, o svojem domu in svojih študijah. Rekla je, da ima razen teh dveh sester,

itd. Kako ničev je tak izgovor, se razvidi iz tega, da je gosp. Klemens skozi 5 let vedno na enaki način z zaboji v veži ravnal, a gospodu Lukmanu ni še nikdar na um palo, ga zbog tega karati. Sedaj si je še le svojo jezo ohladil — ker je g. Klemens (steklar) narodnjake volil. Mesto Klemens-a vzame bajé ustavoverni čevljar Pongrac iz Gradca štacuno v najem. Tako bode vsa Lukmanova hiša ustavoverna od vrha do tal, manjka jej samo še napis: „Slovenecem je vhod prepovedan!“

Gledé nameščenja primarijev — ktero prasanje se že vleče kakor morska kača — se mi poroča, da se je med vlado (Wurzbach) in dotičniki sklenil kompromis, po katerem bode dr. Keesbacher imenovan za koncipista, dr. Pestotnik pa za primarija v ljubljanski bolnišnici. Iz tega je razvidno, da se naša dežela dr. Keesbacherja odkrižati ne more.

Iz Šmarja, 15. januarja. [Izv. dop.] (Schönwetteriana.) Naš biser okr. glavarjev, g. Schönwetter, je že tolikokrat dokazal svojo nevednost političkih postav, in po svojem pol. uradovanji vlado že tolikokrat kompromitiral, da se že ves svet čudi, ka ga vlada še zmirom pusti na mestu, za ktero je popolnoma nesposoben. Evo najnovejši dokaz. G. dr. Vošnjak je vsled svoje preselitve od tod se odpovedal načelništvu okr. zastopa in sklical na 17. jan. občni zbor zaradi volitve novega načelnika. Na enkrat pride pismo od okr. glavarstva v Celji, da se nova volitev ne sme pri tem občnem zboru izvršiti, ker se mora poprej ud okr. zastopa iz dotične skupine voliti. Tudi g. okr. glavar toži, da se mu odpoved g. dr. Vošnjaka ni na znanje dala. Na to odgovori odbor, da po §. 43 postave za okr. zastope se mora vsakako po odpovedi, načelnika v 14 dneh nov načelnik voliti, da bi torej odbor, ko bi volitev odložil, grešil zoper postavo. Odboru nič ni znano, da bi se bil kateri ud okr. zastopa odpovedal in ko bi se to tudi bilo zgodilo, bi ne moglo zavirati nove volitve. Odpoved dozdanjega načelnika je pozvedalo okr. glavarstvo iz dnevnega reda občnega zbora, ki se je pol. oblastniji naznanjal; drugega posebnega naznanila pa po postavi ni treba. Končno izreče odbor, da ga neopravičena zavira okr. glavarstva ne bo zadržala, volitev okr. načelnika že 17. jan. izvršiti glede na §. 43, na katerega obrača pozornost okr. glavarstva. — Pri tej priložnosti naj objavljam enako nevednost v političkih postavah, ki jo je g. Schönwetter skazal pri poslednji volitvi volilnih mož za deželne poslance. Ta mož, pol. glavar, še to ni vedel, kako se mora sestaviti volitvena komisija. Sestavil jo je iz svoje osebe in iz občinskega predstojnika; po postavi mora biti v njej občinsko predstojništvo, torej tudi svetovalci, ne pa sam

predstojnik. G. Schönwetterju pa ni še toliko znano, kar ve vsak županček na deželi, da je razloček med predstojništvom (Gemeinde-Vorstand) in predstojnikom (Gemeinde-Vorsteher). Pri volitvi v Šmarji ga je g. dr. Vošnjak pozornega storil na nepostavno sestavljenje komisije, pa g. glavar si nič ni dal dopovedati. Pri verifikacijah volitev je deželni odbor opomenil to nepostavnost pri vseh volitvah celjskega okr. glavarstva in bi lahko bil zavrgel celo volitev zaradi tega pregreška, katerega je zakrivila samo nevednost polit. uradnika, gosp. Schönwetter-ja. Prislovica sicer pravi: Komur Bog da urad, mu tudi da pamet; pa g. Schönwetterju so dali urad le Giskra-Lohninger et consortes, in ti gospodje vendar ne morejo zraven urada še tudi podeliti pameti, ktere sami včas nimajo preobilo.

Iz Ribnice (na Štajerskem), 9. jan. [Izv. dop.] (Srenji Ribnica in Hudi kot) ste se po srenjskem redu prestovoljno združiti nameravale. Združenje je bilo od višje oblasti potrjeno, kmetje iz Hudega kota pa niso zadovoljni s tem in so v vlogi do okrajnega glavarstva v Slovenjem gradu prosili, naj srenja Hudi kot samostalna ostane. Podpirali so prosilec svojo prošnjo s trditvijo, da srenjskega odbora v Hudem kotu v seji, v kateri se je o združenju sklepalo, ni bilo dve tretjini nazočega, da torej sklep za občino ni obvezovalen. Okrajni glavar je prosilce zavrnil na dotična sklepa obeh srenj, ktera nosita potrebni dve tretjini podpisov odborovih udov in razpisal volitve za zastop obeh združenih občin na 5. t. m. K tej volitvi so prišli iz Hudega kota skoraj vsi volilci, iz Ribnice samo 8—10, kateri bi tudi morebiti ne bi bili prišli, ako bi jih ne bil občinski predstojnik v Ribnici, gosp. Tomasi, po občinskem služabniku naprosil, naj pridejo volit. Župan Tomasi je volitvi predsedoval, pa ko začne govoriti upirali so se kmetje prvič temu, da nemško govori, dalje pa se je pokazalo, da je župan med kmeti sploh silno sovražen in konec je bil, da so vsi volilci iz Hudega kota izrekli, da ne volijo in zapustili po strašnem hrupu in upitji volilnico, v kateri je samo še kakih 5 volilcev ostalo.

Da se kmetje iz Hudega kota združenju z Ribnico upirajo, krivo je prvič to, ker se bojijo prevelike srenjske priklade; drugič pa je krivo temu sovraštvo proti gosp. Tomasiju, rojenemu Italijanu in privržencu ustavovercev ter agitatorju za prusko propagando, kakor se je pri volitvah za deželni zbor pokazalo.

Ker je župan Tomasi kmetom nemško govoril in toraj dotičnih §§ ni kmetom razumljivo raztolmačil, je ta volitev že formalno neveljavna. Zraven tega je postopanje Tomasijevo uročilo, da je večina volilcev s protestom odšla in upamo toraj, da bodo vladni organi vso stvar

na tanko preiskali in pravičnim željam posestnikov iz Hudega kota ustregli ter novo volitev razpisali.

Politični razgled.

Poslanska zbornica je imela specijalno debato o adresi, potem ko se je bralo nekoliko osnov za postave, med njimi ena o novačenji na podlagi novega štetja ljudi in ena o izvrševanju disciplinarne oblasti nad advokati. Pri prehodu na dnevni red stavi Czerkawski nasvet za popravek pri oni točki adrese, ktera hoče gališko prašanje z direktnimi volitvami za državni zbor združiti. Proti temu popravku govore Knoll, Reuter (Mariborčan), Tomaszcuk, Mende, Wolfrum, Rust, Herbst; za popravek se vzdigne Slovenec dr. Poklukar z besedami: „Pooblaščen sem izreči v imenu mojih tovarišev v mišljenji, da bomo v interesu enakopravnosti vseh dežel avstrijske monarhije za popravek poljskih poslancev glasovali samo s tem pridržkom, da se na isti način vsem drugim deželam in narodom glede na njih posebne razmere, pravice, ki se vjemajo z njih historičnimi in narodnimi posebnostmi dajo.“ (Hrumeča veselost na levici.) Razen Poklukarja govorita za popravek Zyblikiewicz in Greuter, ki ustavovercem žgeče levite bere. Czerkawskega nasvet pade; zanj Poljaki, Slovenci, Tirolci in Dalmatinci. Dalje še govore Brandstätter (za besede, ki nasvetujejo oostrost pri šolskih postavah), Mende (o pravosodji), Blitzfeld (o razmerah z Nemčijo.) Vsa adresa se zadnjič sprejme; proti njej Slovenci, Tirolci Dalmatinci in Poljaki.

V gosposki zbornici državnega zbora je bila adresa brez debate sprejeta z vsemi proti 15 glasovom, ktere so oddali nositelji najslavnejših imen. Finančno ministerstvo je predložilo proračun za l. 1872, za katerega posvetovanje se odbor 21 udov voli.

Cislajtanski finančni minister bode po najnovejših poročilih baron de Pretis, do sedaj namestnik na Primorskem in pod Potočkim voditelj trgovskega ministerstva. Holzgethan pa bode neki vendar vkupen finančni minister.

„Proti klerikalnim kalilecem državnega reda“ se po „N. Fr. Pr.“ podpisuje peticija na državni zbor po vsem Štajerskem.

Željno pričakovano otvorenje hrvatskega zbora je resnica. Imel je zbor 15. t. m. dve seji. V prvi kateri je predsedoval najstariši ud zbora škof Kralj, sta bila brana dva kraljeva reskripta. Prvi je adresiran na bana Bedekovića, kateri je zbor kot kraljevi komisar odprl (ne Preradović) in potrjuje nasvet banov sklicati zbor na dan 1. juniju 1871 (kakor znano, bil je pa zbor dvakrat odložen); drugi reskript pa je adresiran na

ktere tu vidi, doma še brate, kateri so pa še majhni. „Imeli so — pravi dalje — kakor veste, pretečeno leto za instruktorja Martina Kovana, sedaj pa bodejo dobili novega v osebi nekega Janeza Lesjaka. To je prava sirota, nam se vsem tako smili. Doma je na Dolenjskem in je študiral gimnazijo deloma v Novem mestu, deloma v Ljubljani. Njegovi stariši so revni in moral se je sam vzdrževati vsa leta svojih šol. Dovršil je sedmo šolo, naveličal se truda na svetu in šel k Servitom v nek tirolski kloster. Tam pa tudi ni našel zadovoljnosti in šel je beručujoč iz Tirolskega domu ter v našem mestu izvedel, da moj oče išče pisarja. Ves raztrgan in zanemarjen pride enkrat k njemu v pisarnico in ga prosi za službo. Oče mu jo objubi in mu reče, naj gre k naši materi, tam bode dobil jesti. „Med tem pridem jaz domu, je rekel oče, in tam bodeva več govorila.“ Lesjak je prišel k nam in skoraj ustrašili smo se ga, tak je bil. Luknjast klobuk, raztrgano suknjo in hlače, črno srajco in vso votlo obutev je imel, zraven lase in brado, vse razmršeno. Obraz pa je bil všečno ustvarjen in toliko bolj smo obžalovali, da je tako zdelan. Pokazal je materi list, katerega mu je oče dal. Na to mi reče mati, naj mu prinesem vina, kruha in en kos

plečeta, katerega smo ravno pri rokah imeli. To sem mu dala, potem pa smo šli vsi ven, da bi ga ne motili siromaka pri jedi. Čez nekaj časa sem šla jaz nazaj v sobo in kmalu je prišel oče domu. Zdaj je pravil ginljivo svojo povest in zbudil očetovo in moje usmiljenje. Ker je oče izvedel od njega, da je študiral sedem gimnazijalnih razredov, ga praša, ali bi ne hotel prevzeti instruiranje dečkov in sam naprej študirati. Veselo pritrdi in oče mu potem reče, naj gre h krojaču, čevljarju in klobučarju ter se na njegov račun obleče. Srajce pa smo mu izmed očetovih dale. Tako je zopet postal dostojen človek in sedaj se pripravlja na vstop v osmo šolo s Kovanom. Kaže se pridnega in umnega in nam vsem je žal, da je bil tako nesrečen. S Kovanom in Lesjakom se sedaj kratkočasimo s sestrama. Zefa je tako vedno sitna, ker nobeden po njo ne pride, Tereza pa mene vedno krega, da se ne obnašam prav in tako mi je res všeč, da se je naša družčina nekoliko premenila.“

Med tem sta Govednik in Hribovec vedno srčniše s svojima družicama govorila in tudi med drugimi bogoslovci in študenti na eni in deklicami na drugi strani so se začeli pogovori, kateri so se

zdeli Vrabiču da dalje segajo, ko samo v vsakdanje reči. Zato je po nekem prenehljaju, ki je nastal po končani pripovedi Ide, rekel svoji sosed: „Meni ne more nikakor po godu biti vedenje bogoslovcev denes. Ako se človek kakemu stanu posveti, naj bode njemu z vso dušo vdan in naj ne ravna tako nasproti dolžnostim svojim, ko ti gospodje.“ Pri tem se je ozrl na Govednika in Hribovca.

„Vi ste pač nevošljivi, reče Ida; zakaj Vam ni všeč, da se moji sestri kratkočasite? In o dolžnostih duhovskega stanu se pri teh gospodih tudi še ne more govoriti.“

„Nevošljiv nisem, zavrne Vrabič, pa dostojniše ni bilo, ko bi se gospodičini sestri z vrstniki bogoslovcev, vseučiliščniki, kratkočasil.“

To so slišali tisti, o katerih je bil govor in bogoslovca Govednik in Hribovec začneta se hudovati nad človečetom, ki je še le šesto šolo dovršilo in se drzne, o bogoslovcih soditi. „To je nezaslišano!“ reče Govednik.

„Le počakajte, pristavi Hribovec, vi ste v semenišču za dečke in videti hočemo, kaki boste, kadar boste v našem stanju!“

„Gospodje, vi se obračate zoper mojo osebo,

hrvatski zbor in samo izreka, da je zbor odpr. Druga seja, ki je bila isti dan po slovesni božji službi, je bila porabljena v volitev 5 odsekov, kateri imajo pooblastila verificirati in bode prihodnja seja po dovršenem delu odsekov. — Med tem ko nekateri listi poročajo, da je mnogo upanja za boljšo bodočnost oziroma Ogerske in Hrvatske (kar je poročal tudi zadnji naš telegram iz dobrega vira), se telegrafira „N. Fr. Pr.“ 16. t. m. da se je nagodba razdrta.

Ogerski državni zbor nadaljuje posvetovanje o proračunu.

V zunanji politiki je vse pri starem.

Razne stvari.

* (Petnajsta predstava dram. društva) v deželni gledališču v Ljubljani je v nedeljo 21. januarja. Predstavljala se bode znana, pustnemu času primerna burka s petjem v 3 dejanjih „Lumpaci-Vagabund.“ Gledé na ples v čitalnici in druge pustne veselice bode **začetek že ob 6. uri**. Ker je lanske leto privabila burka toliko občinstva, da je sedežev primanjalo, se je nadejati, da tudi letos bode gledališče dobro obiskano, posebno se je pevski del igre še pomnožil za nekatere številke in vložili novi kupleti času primerni.

* (Mariborski okrajni zastop) je pri poslednjem občnem zboru sklenil, tudi za leto 1872 učitelje iz okrajne kase plačati s tem pogojem, da se šolnina nikjer ne pobira. Ta sklep je spet, kakor oni za lansko leto, nepostaven. Po šolski postavi za Štirsko se mora šolnina pobirati, dovoljeno je le bilo poprej občinam, da one en del ali celo šolnino iz občinske kase plačajo. To pravico je lanski deželni zbor podelil tudi celim okrajem, da sme okr. zastop šolnino za vse šolarje celega okraja prevzeti na okrajno denarnico. Od učiteljskih plač se nikjer ne govori in okr. zastop mariborski popolnoma nepostavno ravna, če sklepa, učiteljske plače prevzeti. Res čudna moza sta Seidl in Brandstetter; nazoča sta pri postavitvah v deželni zboru, strogo se držita nemško-liberalne stranke, ki daja postave za Štirsko in ko domu prisopihata, zagovarjata v okr. zastopu tem postavam ravno nasprotno sklepe in se še hudujeta nad namestnijo, ktera takih sklepov ne more potrditi, ker so nepostavni. Kaj tacega le zamore sancta simplicitas Seidl-Brandstetter-ja.

* (Dr. J. Vošnjak) pojde v nedeljo 21. t. m. v Ljubljano, kjer se bode stalno uselil. Po poti se bode mudil v Laškem trgu v nedeljo popoldne, ker se želé tamošnji njegovi volilci in rodoljubi začasno od njega posloviti. Obžalujemo sicer odhod gospoda doktorja iz Štajerskega, pa

pričakujemo, da bode izkušeni rodoljub tudi iz Ljubljane za Slovence na Štajerskem delal ravno tako, ko poprej. Iz srca mu želimo mnogo uspeha v sredini Slovenije!

* (Služba profesorja) slovenščine in klasičnih jezikov je razpisana na c. kr. gimnaziji v Trstu. Plača je vravnana po postavi od 9. maja; razen nje se dobi še lokalna priklada od 150 gl. in stanovnina od 300 gl. Prošnje naj se pošljejo c. kr. primorskemu namestništvu.

* (Kranjski deželni šolski svet) je v seji 14. dec. m. l. na znanje vzel naredbo ministerstva zaradi šol za jetnike, ga izročil okrajnemu šolskemu nadzorniku v Ljubljani in tega opozoril na šolo v ljubljanski posilni delavnici. Zaradi stavbe nove šole v Mavčiči se sklene, jo prepustiti občini s pogojem, da jo dodela do jeseni 1873. Šolska občina v Zagraci dobi patronalen pomoček za stavbo šole. Okrajnemu šolskemu svetu ljubljanske okolice se naroči, naj gleda, da dodela šolo v Rudniku l. 1873, ker drugače izgubi patronalni pomoček po 1000 gld.; dalje se istemu naroči naj pospešuje stavbo šole v Sori in poviša plačo dotičnega učitelja vsaj na 350 gld. — Razen tega so se posvetovale prošnje za oproščenje od šolnine, poročila o učiteljih in se sklenilo razpisanje dveh profesorskih služeb extra statum na realki.

* (V Zagorji) v Litijem okraju na Kranjskem je prišel delavec Anton Drole pod premogov vlak, ki mu je rebra in bedro zlomil in ga pri priči umoril.

* (Enoletni prostovoljci) smejo po cesarskem ukazu se tudi posvetiti v času svoje vojaške službe oskerbovalnim opravkom (Beschäftigung im Verpflegswesen) v vojski. Do sedaj pa so smeli to samo oni enoletniki, ki so na svoje stroške služili; za naprej sme vsak enoleten prostovoljec, naj služi na svoje ali državne stroške, ako je trgovsko akademijo absolvirati ali obrtniško šolo obiskoval, iti k oskerbovalnemu oddelku, to da samo na Dunaji, v Pragi, v Gradcu, Budi, Lvovu in Brnu. To je sicer napredek, pa kolik? Prostovoljce na svoje stroške sme iti k oskerbovalnemu oddelku, naj je študiral, kar hotel, oni na državne stroške samo, ako je izučen trgovec. Zakaj dovoljujete samo bogatim, ubežati svinčenkam?

* (Strike.) Ta beseda je v zadnjem času strašna postala za podvzetnike. Ona pomenja „ustavljenje dela“, kar storijo delavci zaradi pre-male plače ali zaradi slabega ravnanja z njimi, včasih tudi samo zaradi sitnosti. Bilo je zadnjič 400 pivovarjev na Dunaji nehalo delati; tirjali so večjo plačo in okrajšanje časa, v katerem delati imajo. Prvo terjatev so dosegli in se povrnil na delo. V Zagrebu so stavci v tiskarnicah nehali delati in so zaradi tega časniki v hudi zadregi. — Tu še omenjamo, da se „strike“ kot angleška be-

sesta izgovarja „strajk“, ne „štrike“, kakor se navadno med delavci sliši. „Na Dunaji delajo peki štrike“ se n. pr. pravi, ali pa „pivovarji štrikajo.“ Toraj „strajk!“

* (Koliko Dunaj sne in spi.) Na Dunaji so se pred kratkim posvetovali o užitninskem davku in o tej priliki se je pokazalo, da Dunaj porabi eno leto: goveje živine (voli, krave in jalovce) 94.350 glav, telet 130.000, svinj 157.000. Govejega mesa se sne 95.277 centov, perotnine nad 1.000.000 glav, rib blizu 20.000 centov. Spije se vina 40.500 veder, piva 1.512.785 veder, žganja v vseh sortah 42.600 veder. Drv gre na leto 110.000 kočnih sežnje, oglja (žganega) 135.000 centov, premoga 46.000.000 centov itd.

* (Umori) so minolo leto na Dunaji dosegli število 201 Moških se je samo umorilo 158, ženskih 35. Od drugih umorjenih je bilo 8, in sicer sta bila umorjena dva tolovajsko, trije zaradi ljubosumja, dva majhna otroka in eden iz neznanega uzroka. V Gradci se jih je umorilo 23, med temi 21 moških in dve ženski.

* (Čitalnica v Postojni) napravi 21. t. m. zvečer ob 6½ uri zopet besedo s petjem, komičnim prizorom, tombolo, s predstavljanjem gledališčin iger: „Bog vas sprimi“ in „Sam ne ve kaj hoče“, in plesom. Ker ima čitalnica mladih, vnetih in dobro izurjenih diletantov na izbir, se je nadejati zopet prav kratkočasnega večera. Za to pa upamo, da nas bodo domači domoljubi in iz okolice v velikem številu s svojo nazočnostjo počastili. — Ravno kar se sliši, da je glavni zbor čitalnice letne doneske za vnanje ude od 5 gl. na 3 gld. znižal. Naj torej vnanji rodoljubi kot društveniki čitalnice pristopijo, ter z malimi doneski namen čitalnice, izobraževanje in poduk ljudstva podpirajo.

* (Ljutomerska čitalnica) napravi v nedeljo, 21. t. m. ob 8 zvečer malo veselico, h kateri se vsi p. n. družabniki uljudno vabijo.

Odbor.

Izpred sodnije.

(Dalje.)

Fr. Rapoc pripoveduje vso dogodbo slovenski, dasiravno dr. Holzinger prosi za nemško razlaganje. On in priče: Divjak sen. in jun., Babič, Voh, Tomažič Ignac, Kobale, Žohar, Limovšek, Brumec, Rahlej, Fajs Gašpar, Fajs Janez, Terlec Tomasi s, dokazujejo, da so: oba Kalina, Ozimič, Stopar Anton, Gregorič Vinc. in Ačko France povsod se najhuje udeleževali; nasprotno priče Korber, Šimonek, Offenbacher, Bilej, Godec, Dünnebier, Soršak in Sternberger se malo ali nič ne spominjajo in ves dogodek preobračunjejo tako, da se dobro opazi, da so te priče in obtoženci vsak svojo nalogo dobili in jo bolj ali manj v glavi obdržali.

Očudovati je bilo, da je predsednik od dne do dne osorneji postajal proti poškodovanim in njihovim pričam, kar posebno kaže predsednikov odgovor Vohu, ki je trdil z drugimi pričami vred, da preiskovalni sodniki niso vsega, in tudi, kar so, ne tako narekovali, kakor se je njim povedalo — da je on rekel: „Sodniji je za to, da se informira,“ na kar mu preiskovalni sodnik reče: „Spisj bodo prišli k višji sodniji in ne bilo bi lepo za Vas, ako bi kot duhoven se ovađuha pokazali“ — pl. Vest pa se odreže: „Sicer ne morem preveč krivice najti v njegovem izreku.“ Specijalna prasha poškodovanih je preds. pretrgoval z besedami: „To spraševanje je tako zastoj!“

Kako olikan je dr. Holzinger, kaže napad na Slatinška, kteremu se smešno zdi, da bi bil Pliberška, svojega prijatelja, udaril. Dr. Holzinger mu na to reče: „Meni se stvar ne zdi tako smešna; 6 prič je tu! Vino je za pitje zraslo; duhovni gospod ste utegnili 21. junija 1870 nekoliko pregloboko v kozarec pogledati in se morebiti za to ne spomnite, da ste koga udarili.“ Slat. „Gospod predsednik, prosim da me varujete takih napadov! Preds. (Namuzneno) „Meni se prašanje ne zdi primerno!“ (Dalje prih.)

kot nekompetentno za sodbo v tej stvari; pa držite se stvari same in sprevideli boste, da nisem krivo govoril!“ odgovori Vrabčič.

To bogoslovce še huje razjezi in menda bi bili spravili Vrabčiča v stran, ko bi ne bil stopil jurist Križogorec med Govednika in Hribovca, potrkal jima na rame in rekel: „Tolažita se; naturam expellas furca, tamen usque recurret!“ Na to se ogovorjena nasmehljata in počasi je družba sedela, ko poprej in se pogovarjala. Ida praša Vrabčiča, kaj je gospod Križogorec po latinsko rekel,

„Rekel je, pravi Vrabčič, da kar je človeku prirojeno, to naj zadošuje, kakor hoče, vendar se bode zopet pokazalo.“ Hotel je Vrabčič napraviti refleksijo o tej resnici, pa jurist Križogorec povabi družbo, naj gre igrati na zastave in vse je šlo zopet pred kozolec. Delili so prstane, gledali v štepah itd. dokler ni ceremonijar poklical vseh k večerji. Po večerji so šli nekateri, med njimi Govednik, Hribovec, Zefa in Tereza v sobo in so tam plesali z blazino, kar zopet Vrabčiču ni bilo všeč.

O polnoči pa so se začeli odpravljati gospodje duhovniki, nepovabljeni fantje so od vseh strani pod kozolec gledali, kedaj pojdejo „družice“ domu in to se je tudi kmalu zgodilo. Gospod Zagradnik

pelja svojo rodovino v farovž. Komaj so tam gornjo obleko odložili, ko se zasliši pod oknom: „Noč na nebu“ itd. Bili so bogoslovci pevci, kateri so že poprej dekletom povedali, da pojdejo fajmoštru pod okno pet. Govednik pa je pristavil Zefi, naj petje za se vzame, ako tudi ne bode pel, kar bi rad. Kmalu fajmošter pride doli, reče prinesiti butelj in dolgo še ni bilo konca veselice za nedeljo. V pondeljek se je ponovilo vse, kakor je v nedeljo bilo, samo da so Zagradnikovi se po zajutreku peljali doma, ker je oče opraviti imel v uradu. Težko so se ločili Govednik in Zefa, Hribovec in Tereza. Prva dva sta bila, ko je Govednik še gimnazijalec bil, obljubila sebi vedno ljubezen in kar je gimnazijalec obljubil, bogoslovce ni mogel brž pozabiti. Pri Hribovcu je bila ljubezen samo na njegovi strani. Tereza je rada poslušala njegove sladke govore, pa udana je bila drugemu, zato je tudi vedno Hribovca nekoliko od sebe odvrčevala. Vojtehu Vrabčiču pa je bila Ida jako všeč, samo ni si upal izreči svojega nagnenja, ker mu je pripoved o prišlem tujcu in sedaj instruktorju Janezu Lesjaku velik sum vzbudila.

(Dalje prih.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62	gld.	70	kr.
Srebro	113	"	90	"
C. k. cekini	5	"	47	"
Napol.	9	"	13	"

Prostovoljna prodaja.

1. Posestvo v **Orli vasi** blizu grobel-skega mosta v braslovski županiji, katero meri 10 oralov 1200 štirjaških mil njiv in travnikov; po-hišstvo v dobrem stanu.

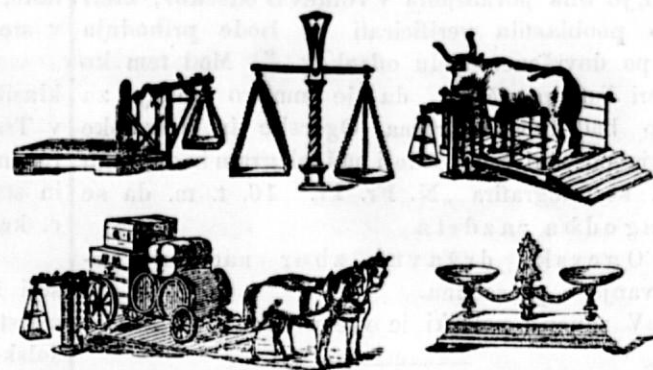
2. Hiša v **Žavskem trgu**, s 6 orali zemljišča, za vsakako kupčijo ali obrtnijo pripravna.

Obedve posestvi prodajate se tudi na drobno (po parcelah).

Cena in natančnejši pogoji zvedo se pri go-spodu Franc Šentak-u na Vranskem pismeno ali ustmeno. (16—2)

Kovane uradno preiskavane <i>decimalne</i> vage četirioglate oblike:					
Nositeljna moč:	1	2	3	5	10 15 cent.
Cena, gld.:	18	21	25	35	45 55.
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50 cent.
Cena, gld.:	70	80	90	100	110.
<i>Balancirne vage:</i>					
Nositeljna moč:	1	2	4	10	20 30 fnt.
Cena, gld.:	5	6	7.50	12	15 18.
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80 fnt.
Cena, gld.:	20	22	25	27.50	30.
<i>Vage za širino z železnim obročjem in utegi (gevihti):</i>					
Nositeljna moč:	15	20	25	30	40 50 cent.
Cena, gld.:	150	170	200	230	300 350.
<i>Motne vage:</i>					
Nositeljna moč:	50	60	70	80	100 cent.
Cena, gld.:	350	400	450	500	500.
Nositeljna moč:	120	150	200	300	cent.
Cena, gld.:	600	650	750	900.	

L. Buganly & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dajte vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—54)

Podajte sreči rokó! (70—4)

100,000 Thaler

v najprejšeju slučaju kot najvišji dobiček ponuja **najnovejšje velike žrebanje denarjev**, katero je od visoke vlade dovoljeno in garan-tirano.

Koristna naredba novega načrta je taka, da se v teku malih mesecev v 6 žrebanjih **37,000 do-bitkov** gotovo določi, med temi so glavni do-bitki od eventualno tolarjev **100,000**, specielno pa **60,000**, **40,000**, **20,000**, **15,000**, **12,000**, **10,000**, **8,000**, **7,000**, **5,000**, **4,000**, **3,000**, **1500**, **155krat 1000**, **211krat 400**, **333krat 300**, **17,100krat 43** itd.

Prihodnja prva vzdigatev dobitkov tega veli-kega od države **garantiranega** žrebanja denarjev, je **uradno določena** in bode

že 25. in 26. januarja 1827

in velja za-njo

1 cela izvirna srečka samo gld. 7.
1 polovična izv. srečka " " 3 1/2
1 četrtina " srečka " " 1 1/4

Vsa naročila se precej z največjo skrbljivostjo store in dobi od nas vsak z državnim grbom za-znamovane izvirne srečke sam v roke.

Naročilom pridajemo zastopni potrebne uradne načrte in po vsaki vzdigatvi pošiljamo našim inte-resentom neopomeni uradne zapiske.

Izplačitev se godi vseh večkratno pod dr-žavno garancijo in sicer po neposredni pošiljavi ali na željo zainteresentov po naših zvezah na vseh več-jih trgih Avstrije.

Nas dobit je vedno srečen in smo bili stoprv pred kratkim med mnogimi drugimi imenitnimi do-bitki 3krat prve glavne dobitke v treh vzdigatvah po spricevalu uradnih dokazov dosegli in svojim interesentom sami izplačali.

Sme se pri takem na **najsolidnejši pod-lagi utemeljenem** podvzetju povsod na živo ude-ležbo z gotovostjo računati; naj se torej blagovoli že **zarad blizaje vzdigatve** vsa naročila kar najhi-treje direktno poslati firmi

S. Steindecker & Comp.,

Bank- und Wechselgeschäft in Hamburg. Kupujejo in prodajajo se vse vrste državnih obli-gacij, železniških delnic in posojilnih sreček.

F. S. Zahvaljujemo se s tem za nam darovano za-upanje, vabimo ob začetku novega žrebanja k udeležbi in se bomo tudi za naprej tru-dili, z vedno promptno in rečno posrežbo polno zadovoljnost svojih spoštovanih intere-sentov doseči.

Prof. Dr. Lappierre-a
Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi * v 3 dneh vsak tok iz seavnika, kakor tudi **belli tok** pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podkom o rabljenji 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih. (59—15)

Gospodu (17—1)

Francu Kasperitschu,

meščanskemu kositarniku v
Mariboru.

Pri dražbi dne 11. aprila 1871 v Arveži za naj-cenejše novo pokritje tukajšnjega cerkvenega turna s potrebnimi pozlačavskimi deli in z napravljeno no-vega bliskovoda vred, izročil je podpisani cerkveno-konkurenčni odbor Vam kot najmanj terjajočemu omenjeno delo.

Vi ste to težavno delo ne samo v določenem času in na najsolidniši način storili, temveč ste si tudi z olepšavnimi deli, katerih niste v račun spravili, veliko zaslugo in zahvalo vse farne ob-čine sploh pridobili.

Podpisani cerkveno-konkurenčni odbor vidi se toraj prijetno dolžen, Vam s tem v imenu vse farne občine za Vaše v vsakem obziru izgledno storjeno solidno delo pristrčno se zahvaliti in s tem pismom samo namerava, Vas priporočiti pri drugih takih težavnih podvzetjih kot vrlega mojstra in strokovnjaka v vsakem obziru najbolje priporočiti.

Cerkveno-konkurenčni odbor v Arveži, 30. avgusta 1871.

Karel pl. Preitenau, načelnik in župan. Jožef Schunko, provizor. Janez Hartnagl, cekmešter in odbornik. Janez Skazedonig, cekmešter in odbornik. Janez Voglwaider, odbornik. Jakob Faulend, odbornik.

Plučne bolezni in kroničen kašelj popolnem ozdravljeni.

(12—1)

Gospoda dvornega založnika **Janeza Hoff-a** centralna zaloga na **Dunaji, Kärntnerring 11.**

Aba, 16. novembra 1871. Sem tako prost in pišem zopet po izvrstno slado-izlečno zdravilno pivo, meni je, hvala bogu pomagalo. Pravil sem to dobremu prijatelju, ki ravno tako trpi itd., in prosim torej, da mi pod adreso **Jožef Kass**, tukaj, 12 steklenic sladoizlečnega zdravilnega piva in 1 funt sladove zdravilne čokolade pošljete.

Janos Lörina.

Dunaj (Wieden, Favoritenstrasse, Nr. 8.) (Okrajšano.) Nevarno sem bil na plučah bolan, kar se je po kroničnem kašlju kazalo in sem že obupal, ker nič ni pomagalo. Pa rešili so me Vaši sladovi fabrikati: sladoizlečno zdravilno pivo in sladoizlečni bonboni. Vašemu neprimerljivemu sladočokoladnemu prahu se je imelo moje slabotno dete že prej za ohranitev življenja zahvaliti in sedaj sem sam po Vaših sladovih fabrikatih zdravje zopet dobil; ne morem več živeti brez njih.

Karl Felbacher, civilen ingénieur, associé in representant cementne umetne livarnice itd. itd.

Svarilo pred kazanjem in ponarejenjem. Sladov izleček je v stek-lenicah z metalnim zatičem, na katerem kakor na vsih shrambicah mojih pravih sladovih fabrikatov se firma **Janez Hoff** najde.

V Ljubljani pravo samo pri gospodu **Martinu Golobu.**

V Ipavi: Ant. Déperis.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili specijelno za ure so marsiktera s silnim hrupom napravljena in merijo edino na to, da bi prebivalci v provincijah v zarjke ali. Pa naj se vsak varuje ku-piti uro, če prodajalec ne more zadosti garancije dati. Jaz ure, ki se pri meni kupijo, vselej, kakor se poljubi, ali vzamem nazaj, ali pa zamenjam, dokaz najstrože solidnosti.

Čudež novega veka

so izvrstno regulirane ure, katere prodajam s pismenim izkazom dveletne garancije; one so zato tako dober kup dajejo, da bi se jih mnogo jemalo. Naj torej nobeden ne zamudi prilož-nosti in naj si pripravi reč za vsako hišo koristno in nepogrešljivo.

Za vse ure se garantira, kakor pri urarju.

1 zelo čedna ura, z lepo okinčano ploščo in emailiranim kazalom	gld. 1.30
1 ravno taka z emailirano porcelanasto ploščo	" 1.60
1 iste sorte z naredbom da bje	" 2.80
Vsaka z budilecem 20 kr. več.	
1 ura, velike oblike, lepo opravljena, s porcelanasto ploščo	gld. 2.80 do gld. 3.80
1 taka fino oklepšana, bogato okinčana, z naredbom, da bje	gld. 3.90, 4.50
1 ura s prefinim malanim prednim delom in prav pozlačenim okvirom ali z šinimi švicarskimi slikarjimi, ktera bje	gld. 5, 6, 7, 8
Ure za salon iz bronca s steklenim poveznikom in s stalcem, zelo čedna	gld. 2 do 2.60
1 ura največje sorte	gld. 3.20, 4.50
1 ura, dobro konstruirana, angleška, za pote, z budilecem zvezana, kteri gotovo ne pusti spati, velja z vlagališčem	gld. 5
Dobro regulirane švicarske žepne ure z dveletno garancijo, prav čeden fason	gld. 4.50
z lepo verižico iz novega zlata vred.	
Prav kinč za vsak salon so sloveče dunajske ure s perpendikeljem, grejo 8 dni in so v krasni 30* dolgi omari zaprte, ena, ki ne bje gld. 19, če bje	gld. 28.

Angleške ure za žep,

s prefinim kolesjem iz nikeljna gredo natanko, garantira se za 5 let, da bodo prav šle. To so najbolj zanesljive ure, kar se jih je do sedaj naredilo.

1 cilindar-kronometer ura	gld. 9.50
1 ravno taka v ognji pozlačena	gld. 10.50
1 " s kristalnim steklom	gld. 10.50
1 " " pozlačena	gld. 11.—
1 " z dvojnimi plaščem.	
Savonet	gld. 13.50
1 ravno taka pozlačena	gld. 14.50
Amerikanske dvojne ure z dvojnimi kolesjem. Te so prej gld. 40 ve-ljale, zdaj le	gld. 18.—
Siderne ure, krasno napravljene, s kristalnim steklom	gld. 15.50

Vsakovrstne ure, tudi take, katere tu niso imenovane, se prodajajo cenejše, ko pri vsakem drugem. Dobro regulirana solčna ura s kom-pasom, za v žep, po kateri se lahko vsaka druga uravna, velja samo 25 kr.

Urne verižice iz talmi-zlata,

(45—5)

najnovejšega krasnega fazona,

katere ne stoje v nobenem načinu za verižicami iz pravega zlata, ker so po fazonu prekanljivo ponarejene in zlato barvo vedno obrže.

1 kratka po 70, 90 kr., gld. 1.20 in gld. 1.50.	1 prav srebrna, 13lotna verižica, v ognji po-zlačena gld. 3.50, 4.
1 dolga verižica za okolo vratu, benečanska, gld. 1.80 in gld. 2.	1 prava, 13lotna verižica, dolga, za okoli vratu, po gld. 5.50, 6.50.
1 ravno taka, prefini izpeljave pogl. 2.50, 3.50.	

Medaljonski najlepše vrste po 50, 80 kr., gld. 1, 1.50. — Medaljonski iz 13lotnega srebra po gld. 250. gld. 3. — 1 zvezek urnih navezkov s 6 različnimi dragotinami, velja le 60 kr.

To se samo in edino dobi v novem velikem kraso-bazaru A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse, 26
navštric Karolovega gledišča.